

RP 28/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om flyttning av fordon

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om flyttning av fordon ska ändras. Väghållaren ska ges möjlighet att i överraskande situationer, t.ex. i samband med rikligt snöfall eller översvämning, på egen bekostnad flytta fordon utan att på förhand meddela om att arbete ska ske inom vägområdet. Meddelande om upplagsflyttning ska delges fordonets ägare eller innehavare genom vanlig delgivning i stället för att meddelandet delges bevisligen. Enligt förslaget ska en bestämmelse om öppnande av fordons låsanordning fogas till lagen. Vissa formuleringar i lagen ska också

preciseras. Enligt förslaget ska ett beslut som gäller flyttning av fordon eller flyttningserättning först överklagas genom begäran om omprövning. Ändring i ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning ska få sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Efter detta ska ändring få sökas genom besvär hos högsta domstolen, om högsta domstolen meddelar besvärstillstånd.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2012.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	3
2 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
3 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
4 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	6
DETALJMOTIVERING	7
1 LAGFÖRSLAG	7
2 IKRAFTTRÄDANDE	9
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	9
LAGFÖRSLAG	10
om ändring av lagen om flyttning av fordon	10
BILAGA	12
PARALLELLEXT	12
om ändring av lagen om flyttning av fordon	12

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Lagen om flyttning av fordon (828/2008), nedan flyttningslagen, trädde i kraft den 1 april 2009. Syftet med lagen var att förtydliga behörigheten hos de myndigheter som utför flyttningar av fordon och förkorta tiderna för flyttning och förvaring av fordonen. I lagen gjordes en teknisk ändring i början av 2010 i samband med regionförvaltningsreformen. En andra ändring gjordes 2011 i samband med totalreformen av lagstiftningen om parkeringsövervakning. I flyttningslagen infördes då möjligheten att flytta ett fordon omedelbart om det med samma fordon har begåtts felparkeringar fem olika gånger och de felparkeringsavgifter som påförts inte har betalats.

Enligt 9 § i flyttningslagen är rättskyddet för fordonets ägare och innehavare tillgodosett på det sättet att beslutet om flyttning av fordonet till ett upplag bevisligen delges den sista ägare som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. Om fordonsägaren inte är känd, kan delgivandet ske genom kungörelse på ifrågavarande kommuns anslagstavla under minst 30 dagar så som föreskrivs i lagen om offentliga kungörelser (34/1925). Delgivandet har visat sig vara problematiskt i de fall då en känd ägare till ett fordon inte hämtar det brev som sänts med mottagningsbevis och håller sig undan stämningssmannen. I sådana situationer är det möjligt att ta till sådan mellanhandsdelgivning som avses i 11 kap. 7 § i rättegångsbalken, men det är tidsödande.

Vid flyttning av ett övergivet fordon är problemet oftast att fordonet har antecknats i fordonstrafikregistret bara med uppgift om att det överlåtits, dvs. fordonet har överlåtits före flyttningen, men den nya ägaren har inte registrerat fordonet i sitt namn. Nya ägare till fordon registrerar inte alltid det fordon som de köpt av en privatperson i sitt namn, och säljaren har inte ens alltid köparens kontaktinformation. Den tidigare ägaren kommer underfund med att registeruppgifterna inte är uppdaterade t.ex. då han eller hon får meddelandet om flyttningen av det fordon som redan överlåtits. I det skedet anmäler den tidi-

gare ägaren till fordonstrafikregistret att fordonet överlåtits till en känd eller okänd person.

Som en följd av de ovan beskrivna situationerna förlängs fordonens förvaringstid, trots att lagen hade motsatt syfte. Det har t.ex. varit möjligt att gallra ut endast 562 fordon ur Helsingfors stads flyttningsupplag år 2010, medan motsvarande antal år 2008 var 944 fordon.

Med beaktande av övergivna fordons eller skrotfordons ringa värde är det oskäligt att kommunen och staten blir tvungna att på egen bekostnad först sända ett brev försett med mottagningsbevis och sedan bekosta flera försök till delgivning genom stämningssmannen. Myndigheterna är tvungna att förvara fordonet på sin bekostnad tills flyttningsbeslutet har delgivits. Kostnaderna för delgivningen och förvaringen är ofta större än fordonets värde. Svårigheterna med delgivningen beror i dessa fall på fordonsägarens försummelse. I sig kräver fordonsägarens rättskydd inte så tungrodda förfaranden som de som föreskrivs i gällande lag. Därför föreslås att delgivande av meddelandet om upplagsflyttning ska ske genom vanlig delgivning till den ägare och innehavare som antecknats i fordonstrafikregistret. Om ägaren eller hans eller hennes adress inte är känd ska beslutet kungöras på kommunens anslagstavla.

Enligt gällande lag ska det två dygn på förhand genom vägmärken meddelas om ett arbete eller ett evenemang som ska ske inom vägområdet. Efter hårda snöstormar kan vägar och gator plogas beroende på hur viktiga trafiklederna är och vilken kapacitet materielen har. Det är inte heller alltid möjligt att meddela om plogningar två dygn på förhand. Utplaceringen av märken på förhand är dyrare än att utföra närflyttning av några bilar. Därför föreslås att det inte är nödvändigt att på förhand meddela om arbeten som utförs i exceptionella situationer. Endast då det på förhand är känt att ett arbete ska ske på vägområdet ska om detta meddelas två dygn före. Ofta utförs sådana arbeten, såsom avlägsnande av sandningssand, enligt ett arbetsprogram som gjorts upp på förhand. Enligt förslaget är fordonets ägare eller inneha-

vare skyldig att ersätta alla de kostnader som myndigheten föranletts av flyttningen endast i de fall då det meddelats om flyttningarna två dygn på förhand.

I praktiken har det rått oklarhet om hurvida kostnaderna för avfallshanteringen av fordon kan tas ut av fordonets ägare eller innehavare. Avsikten är att alla de kostnader som föranleds myndigheten ska kunna tas ut.

Behandlingen av sådana ärenden som gäller flyttning av fordon som lämnats på landsvägar som upprätthålls av staten har i samband med regionförvaltningsreformen koncentrerats till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland med stöd av 17 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna (910/2009).

Från landsvägarna flyttades det 279 fordon i upplag år 2009 och 377 fordon år 2010. Fyra stycken närflyttningar utfördes båda åren. År 2010 anfördes det hos förvaltningsdomstolarna besvär i åtta fall som gällde fordon som flyttats från landsvägar. På motsvarande sätt utfördes det t.ex. i Helsingfors 2009 över 1 750 upplagsflyttningar och 2010 totalt 1 040 upplagsflyttningar samt nästan 12 000 närflyttningar 2009 och över 18 000 närflyttningar 2010. Flyttningar utförs mest i huvudstadsregionen medan det t.ex. i Tammerfors utförs ca 320 upplagsflyttningar och 100 närflyttningar per år. I Tammerfors har det under de sju senaste åren anförts besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol om fem flyttningsbeslut.

Systemet för ändringssökande i flyttningsslagen är för närvarande indelat i två steg, dvs. det är möjligt att söka ändring i ett myndighetsbeslut hos förvaltningsdomstolen och därefter hos högsta förvaltningsdomstolen. När flyttningsslagen beredd framhölls rättskyddets betydelse och till slut har under lagens giltighetstid fogats tydligare anvisningar om ändringssökande som är tillgängliga bl.a. också på myndigheternas webbplatser. Hos Helsingfors förvaltningsdomstol har antalet överklaganden som gäller avgifterna för flyttade fordon fyrfaldigats från 2008 till 2010. År 2008 anfördes 194 överklaganden och år 2010 totalt 776 överklaganden. Det är två på varandra följande snörika vintrar som för sin del har medverkat till flera flyttningar av fordon än vanligt. Justitieministeriet har i

ett initiativ som framlades den 9 april 2010 föreslagit att bestämmelser om omprövningsförfarande tas in i flyttningsslagen. Detta skulle innebära att ändring kan sökas hos förvaltningsdomstolen först i beslut om begäran om omprövning. Ett förslag i samma riktning ingår i ett betänkande av arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna (Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010; Uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna).

Flyttningsrutinerna är rätt inarbetade, eftersom grunderna för flyttning redan tidigare var desamma i lagstiftningen. I flyttningssituationer bestäms ersättningskyldigheten direkt med stöd av lagen i enlighet med den kommunala taxan eller närings-, trafik- och miljöcentralens avgiftsförordning. Avgörande av fall som gäller ändringssökande kräver således inte någon omfattande tolkning av lagen. Flyttningar utförs kvantitativt mest på gatuområden. I det fallet är det de kommunala myndigheterna som fattar beslut om flyttning av fordon. Inom kommunförvaltningen är begäran om omprövning med stöd av kommunallagen (365/1995) i allmänt bruk. Bestämmelser om användningen av omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003). Kapitlet trädde i kraft den 1 augusti 2010. Avsikten är att övergå till omprövningsförfarande i enlighet med förvaltningslagen i fråga om både de kommunala och de statliga myndigheterna. Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning ska kunna sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Därför föreslås att omprövning av flyttningsbeslut, liksom även ersättningsbeslut, i första skedet ska begäras hos den myndighet som fattat beslutet inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet. Ersättningen ska bestämmas enligt en taxa som kommunen godkänt eller i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Tidsfristen på sex månader för att begära omprövning ska inte tillämpas, utan sådan omprövning som gäller fordonsflyttning ska alltid begäras inom 30 dagar.

I betänkandet från arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna föreslås besvärstillstånd i fråga om ersättningsbeslut i enlighet

med flyttningslagen. Lagen om parkeringsövervakning (727/2011) träder i kraft den 1 januari 2012. I den tas ett system för ändringssökande i bruk. Samtidigt träder lagen om ändring av 5 och 11 § i lagen om flyttning av fordon (729/2011) i kraft. Enligt den blir flyttning av fordon i enlighet med flyttningslagen och klampning av fordon alternativa påföljder efter fem obetalda felparkeringssavgifter. På grund av saksammanhanget är det skäl att i lagarna ordna systemen med ändringssökande enhetligt. De ärenden som gäller flyttningslagen är rättsligt sett relativt enkla, ärendena är i allmänhet av liten ekonomisk betydelse och de är inte samhällsrelaterade sett betydelsefulla.

En förutsättning för att flyttningen av fordon sker utan att fordonen får skador är i vissa fall att fordonets låsanordning eller de kedjor som använts för att låsa fast fordonen öppnas. Det föreslås en bestämmelse om detta i lagen.

2 Propositionens konsekvenser

Syftet med propositionen är att säkra att tiden för förvaring av fordonen förkortas och att kommunernas lager inte fylls i onödan under den tid förvaltningsförfarandena pågår. Förvaltningsdomstolarnas verksamhet effektiviserar genom att bestämmelserna om ändringssökande ändras.

Korrekt uppgifter i fordonstrafikregistret ska ha större betydelse då uppgifterna om fordonsägandet ändras. Om det i fordonstrafikregistret i fråga om ett flyttat fordon finns en anteckning om att fordonet överlåtits antingen före eller efter fordonsflyttningen ska inte den som överlätit fordonet vara skyldig att ersätta flyttningskostnaderna. Överlåtaren ska inte heller kunna hämta fordonet från upplaget, eftersom han eller hon inte längre äger fordonet. I praktiken ska sådana fordon överföras i kommunens ägo. Det föreslagna förfarandet kan förordas dels för att den som fått fordonet i sin ägo har försummat sin skyldighet och dels för att personen i fråga kan undgå ett sådant förfarande genom att lämna in en behövlig registreringsanmälan.

Ibruktageandet av begäran om omprövning ökar väghållningsmyndigheternas arbete eftersom myndigheterna, utöver flyttnings- och

ersättningsbesluten, även ska avgöra begäran om omprövning. I och för sig har väghållningsmyndigheterna även hittills avgett bemötande i fråga om ändringssökande hos förvaltningsdomstolen. Den totala arbetsmängden skulle därmed inte öka särskilt mycket även om det är mera krävande att fatta beslut än att utarbeta ett bemötande. Det kan antas att en del av dem som fått beslutet med anledning av en begäran om omprövning nöjer sig med avgörandet. Därmed kan arbetsmängden vid förvaltningsdomstolarna gå ned något.

Propositionen har i viss mån konsekvenser för personalen i kommunerna och vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, eftersom arbetsmängden ökar p.g.a. ärendena med omprövningsbegäran. Arbetsmängden vid förvaltningsdomstolarna kan antas minska något i motsvarande mån om det anföras färre besvär. I varje fall har ärendena behandlats grundligare redan före skedet med förvaltningsdomstol. För dem som anför besvär är förfarandet med begäran om omprövning smidigare än att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet. En stödgrupp har varit med i arbetet. I stödgruppen har det funnits representanter för Trafikverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, Finlands Kommunförbund och Helsingfors stad. Utlåtande om propositionen har begärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, miljöministeriet, Riksdagens justitieombudsman, Helsingfors förvaltningsdomstol, Finlands Kommunförbund, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland samt Helsingfors stad, Esbo stad och Tammerfors stad. Företrädarna för städerna och Finlands Kommunförbund har i sina utlåtanden konstaterat att den föreslagna tiden för förvaring av fordon kunde förkortas ytterligare. Åsikterna i utlåtandena har så långt möjligt beaktats när propositionen färdigställdes.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till lagen om ändring av 5 och 11 § i lagen om flyttning av fordon som grundar sig på regeringens proposition RP 223/2010 och som träder i kraft vid ingången av 2012 som en del av revideringen av lagstiftningen om parkeringsövervakning.

Den har också samband med lagen om ändring av 2 och 8 § i lagen om flyttning av fordon (654/2011) som grundar sig på regeringens proposition RP 199/2010 och som träder i kraft i början av maj 2012 som en del av revideringen av avfallslagstiftningen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

5 §. Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser. I samband med revideringen av lagstiftningen om parkeringsövervakning har till paragrafen fogats ett nytt 3 mom. som träder i kraft vid ingången av 2012. Då blir 4 mom. som gäller parkeringen i strid med räddningslagen (468/2003) ett nytt 5 mom.

För närvarande är det endast polisen som får flytta ett fordon som parkerats i strid med 33 § i räddningslagen. Enligt 5 mom. i den föreslagna bestämmelsen ska också den kommunala parkeringsövervakaren vara berättigad att utföra flyttning av ett fordon som parkerats på en räddningsväg. Den föreslagna bestämmelsen är nödvändig för att lagstiftningen ska vara enhetlig, eftersom den kommunala parkeringsövervakaren med stöd av 1 § 1 mom. 3 punkten i lagen om parkeringsövervakning får påföra en felparkeringsavgift för parkering på en räddningsväg.

6 §. Flyttning på grund av arbete som utförs eller evenemang som ordnas inom vägområdet. Arbete som utförs inom vägområdet förutsätter i vissa oförutsedda situationer närflyttning av bara några fordon. Jämfört med kostnaderna för den egentliga flyttningen medför utplaceringen av märken oskäligen kostnader. Därför föreslås att det i 2 mom. införs en bestämmelse om att väghållningsmyndigheten kan ta itu med arbetet utan att meddela om arbetet på förhand. Så ska det vara möjligt att förfara i exceptionella situationer eller enligt myndighetens helhetsbedömning. En sådan exceptionell situation kommer i fråga främst vid långvarigt snöfall eller vid översvämning. Helhetsbedömning ska användas vid kostnadsjämförelsen. Avsikten är emellertid att det ska meddelas på förhand om arbeten som är kända på förhand och som kräver mera omfattande flyttningar. I 10 § om ersättning för flyttningskostnaderna föreslås en bestämmelse enligt vilken flyttningskostnader inte kan tas ut med anledning av en flyttning som skett utan förhandsmeddelande i den här avsedda exceptionella situationen eller enligt myndighetens helhetsbedömning. Myndigheterna ska själva kunna överväga om de flyttar fordonen på

egen bekostnad utan förhandsmeddelande eller om de avvaktar två dagar efter meddelandet.

8 a §. Öppnande av låsanordning. Släpvagnar, motorcyklar eller cyklar kan ha låsts fast med kedja eller hänglås vid en ställning, lyktstolpe eller något annat ställe. För hantering av dessa situationer finns det behov att föreskriva om att öppna låsanordningar. Bestämmelsens 1 mom. ska gälla situationer då man inte behöver komma in i bilen.

I vissa situationer är det nödvändigt att också ha tillträde till fordonets kupé och andra utrymmen. Bilens tekniska konstruktion kan kräva att växeln kopplas ur före flyttningen, så att motorn inte tar skada. Det är också möjligt att myndigheten behöver komma in i bilen för att reda ut vem ägaren eller innehavaren är. Tillträdet till kupén kan vara av betydelse med tanke på hemfriden och skyddet för privatlivet. Det är emellertid nödvändigt att ha tillträde till kupén och bilens andra utrymmen för de ändamål som avses i momentet. I kupén och de andra utrymmena ska det bara vara tillåtet att utföra sådan utredning som behövs för dessa ändamål. Det ska dock inte vara tillåtet att gå in i sådana utrymmen i husvagnar eller husbilar som används för permanent boende.

9 §. Meddelande om flyttning av fordon och flyttningsbeslut. Vid tillämpningen av gällande lag har det framkommit att bevislig delgivning mot mottagningsbevis i det första skedet och i det andra skedet som stämningssdelgivning inte lyckas i fråga om alla fordonssägare eller att den tar oskäligt mycket tid. Som en följd av detta har förvaringstiderna i kommunernas upplag förlängts i stället för att förkortas på det sätt som var avsikten i lagen, när förvaringstiden förkortades från tre månader till en månad. Risken finns att kommunernas upplag blir helt fyllda och förvaringskostnaderna blir oskäligt höga. Beronde på detta föreslås att delgivningen enligt 2 mom. ska ske genom vanlig delgivning i enlighet med 59 § i förvaltningslagen, dvs. med brev per post. Dessutom föreslås att delgivningen sker till den sista ägare och innehavare som antecknats i fordonstrafikregistret, så att försummelser i fråga om an-

mälning av ägarbyten till registret inte oskäligt ska förlänga flyttningsförfarandena.

Relativt ofta blir man tvungen att använda det kungörelseförfarande som finns i gällande lag. I en sådan situation blir det problematiskt för myndigheterna att tolka när den berörda personen anses ha fått del av beslutet, eftersom det inte nämns något om detta i lagen om offentliga kungörelser (34/1925). För entydighetens skull föreslås ett tillägg om att delgivningen i ärenden som gäller flyttning av fordon anses ha skett på kungörelsedagen. Tidsfristen för att begära omprövning och tidsfristen för att hämta fordonet ska börja löpa samtidigt.

Många städer kungör flyttningarna och lägger ut identifieringsuppgifterna för flyttade bilar på sina webbsidor även utan att det finns en bestämmelse i lagen.

10 §. Ersättning för flyttningskostnaderna och ersättningsbeslut. I paragrafen föreslås ett uttryckligt omnämnande att fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta kostnaderna även för avfallshanteringen av ett övergivet fordon. Bestämmelsen preciseras också till den del den gäller uttag av förvaringskostnaderna. I praktiken har det förekommit oklarhet i tolkningen av detta.

Enligt förslaget ska det till paragrafen också fogas en bestämmelse om att ersättning för flyttningen inte kan tas ut med stöd av 6 § 2 mom. utan att ett meddelande om flyttningen har gått ut på förhand.

12 §. Överföring av ett fordon i kommunens ägo. Enligt gällande lag ska ägaren eller innehavaren hämta fordonet inom 30 dagar efter det att han eller hon anses ha fått del av det lagakraftvunna flyttningsbeslutet. Bestämmelsens formulering är besvärlig, eftersom den berörda personen får del av det egentliga flyttningsbeslutet. Det beror sedan på den berörda personen om beslutet vinner laga kraft eller om han eller hon begär omprövning. Enligt förslaget ändras därför ordalydelsen i bestämmelsens första mening så att fordonet övergår i kommunens ägo 30 dagar efter det att ägaren eller innehavaren har tagit del av flyttningsbeslutet. När delgivningen sker genom kungörelse ska den berörda personen anses ha fått del av flyttningsbeslutet på kungörelsedagen. Från kungörelsedagen ska också den tidsfrist på 30 dagar för att be-

gära omprövning som avses i 13 § börja löpa. Om ingen omprövningsbegäran görs ska fordonet övergå i kommunens ägo. För tydlighetens skull föreslås att det till slutet av bestämelsen fogas ett omnämnande om att fordonet övergår i kommunens ägo först då flyttningsbeslutet har vunnit laga kraft.

13 §. Andringssökande. Beslut om flyttning och ersättning för flyttning ska inte kunna överklagas i det första skedet, utan ändring ska sökas genom begäran om omprövning hos den myndighet som fattat beslutet inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet. Den 30 dagar långa tidsfristen för att begära omprövning i förvaltningslagen ska även gälla kommunala myndigheters beslut. Den tid som gäller för att begära omprövning ska alltså vara längre än den 14 dagars tidsfrist för att begära omprövning som avses i gällande kommunallag.

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får i enlighet med förvaltningsprocesslagen överklagas hos den regionala förvaltningsdomstolen. Behörig förvaltningsdomstol ska med stöd av 12 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen vara den förvaltningsdomstol inom vars domkrets beslutet har fattats. I fråga om kommunerna ska situationen fortgå som hittills. Ärenden som gäller fordonsflyttningar från landsvägar avgörs för hela landsvägsnätets del av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland. Enligt 12 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen ska besvär över beslut av en sådan myndighet vars verksamhetsområde omfattar hela landet anföras hos den förvaltningsdomstol vars domkrets beslutet huvudsakligen hänför sig till. Genom tillämpning av denna bestämmelse ska besvär över beslut av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland således dirigeras till den förvaltningsdomstol från vars område fordonet har flyttats. Detta vore motiverat i det avseendet att även kommunala myndigheters beslut fördelas över hela landets område.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut ska få sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut. De

föreslagna bestämmelserna överensstämmer med lagen om parkeringsövervakning.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2012.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I den föreslagna lagens 8 a § som gäller öppnande av låsanordning finns beröringspunkter med hemfridskyddet. Ett fordon och dess släpvagn kan enligt grundlagsutskottets tolkning (GrUU 6/1998) inte betraktas som platser som omfattas av hemfriden utom då det är fråga om en husvagn eller husbil, som ligger inom ett slags gränsområde vad hemfriden beträffar (GrUU 17/1998). Bestämmelsen om öppnande av låsanordning har begränsats i enlighet med grundlagsutskottets ställningstaganden så att tillträde till utrymmen som används för permanent boende inte är tillåtet. Utifrån ovanstående är

statsrådets ståndpunkt att de föreslagna lagarna kan stiftas i normal lagstiftningsordning.

Vid kungörelser löper tidsfristen för att begära omprövning från kungörelsedagen, dvs. kungörelsetidens första dag, i syfte att snabba upp flyttningsprocessen. Kungörelse blir man tvungen att ta till endast då fordonets ägare eller hans eller hennes adress inte är känd. Vanligen finns ägaren och kontaktinformationen i fordonstrafikregistret. Den ägare och innehavare till ett fordon som försummat sin registreringsplikt tar risken att inte personligen få veta att fordonet flyttats.

Bestämmelserna om ändringssökande är överensstämmande med lagen om parkeringsövervakning och förslagen om revidering av ändringssökande.

På ovan nämnda grunder kan lagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om flyttning av fordon

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om flyttning av fordon (828/2008) 5 § 5 mom. sådant det lyder i lag 729/2011, 6 § 2 mom., 9 § 2 mom., rubriken för 10 § och 10 § 1 mom. samt 12 och 13 § samt *fogas* till lagen en ny 8 a § som följer:

5 §

Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser

Har ett fordon parkerats i strid med 33 § i räddningslagen (468/2003), får polisen eller den kommunala parkeringsövervakaren utföra en närflyttning eller upplagsflyttning utan dröjsmål.

6 §

Flyttning på grund av arbete som utförs eller evenemang som ordnas inom vägområdet

Om det på förhand är känt att ett arbete eller ett evenemang ska ske inom vägområdet, ska flyttningen av fordon meddelas minst två dygn på förhand genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande. I exceptionella situationer eller efter myndighetens prövning kan fordon flyttas utan förhandsanmälan om att ett arbete ska utföras inom vägområdet.

8 a §

Öppnande av låsanordning

Fordonets låsanordning eller en kedja, ett lås eller något annat motsvarande redskap

som använts för att låsa fast fordonet får öppnas för att fordonet ska kunna flyttas på ett lämpligt sätt, för att fordonet ska hindras från att ta skada eller för att fordonets ägare ska kunna utredas eller nås.

Nödvändiga åtgärder får vidtas i fordonets kupé och andra stängda utrymmen för att flyttningen ska kunna genomföras korrekt eller för att fordonet ska hindras från att ta skada eller för att fordonets ägare eller innehavare ska kunna utredas eller nås. Den som vidtar åtgärderna har dock inte rätt att ta sig in i sådana utrymmen i fordonet som används för permanent boende.

9 §

Meddelande om flyttning av fordon och flyttningens beslut

Myndigheten ska meddela beslut om en upplagsflyttning skriftligt. Beslutet ska delges den sista ägare och innehavare som antecknats i fordonstrafikregistret genom vanlig delgivning på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). En kopia av beslutet eller en förteckning med de uppgifter som är av betydelse för identifieringen av flyttade fordon ska även sändas till polisen. Om fordonets ägare eller hans eller hennes adress inte är känd, sker delgivandet genom kungörelse på ifrågavarande kommuns anslagstavla under minst 30 dagar på det sätt som anges i lagen om offentliga kungörelser

(34/1925). Om delgivandet skett genom kungörelse anses den berörda personen ha fått del av beslutet på kungörelsedagen. Beslutet ska meddelas utan dröjsmål efter flyttningen. Beslutet ska innehålla en uppmaning att hämta fordonet inom 30 dagar från delfåendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo.

10 §

Ersättning för flyttningskostnaderna och ersättningsbeslut

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta myndigheten för de kostnader som ordnandet av fordonets flyttning, flyttningen, förvaringen och förvaltningen av fordonet samt avfallshanteringen av ett övergivet fordon eller skrotfordon medfört. Vid upplagsflyttning tas kostnaderna för fordonets förvaring ut från och med flyttningsdagen. Ersättningen fastställs för kommunens del enligt en taxa som godkänts av den kommunala myndigheten och för statliga myndigheters del i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Ersättning får emellertid inte tas ut, om fordonet har flyttats utan förhandsanmälan om att arbete ska utföras inom vägområdet i en exceptionell situation enligt 6 § 2 mom. eller efter myndighetens prövning.

12 §

Helsingfors den 9 september 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Merja Kyllönen*

Överföring av ett fordon i kommunens ägo

Om ägaren eller innehavaren inte inom 30 dagar efter det att han eller hon kan anses ha fått del av flyttningsbeslutet hämtar ett fordon som flyttats till ett upplag, övergår fordonet i den kommuns ägo från vars område fordonet har flyttats. Äganderätten till skrotfordon övergår till kommunen då denna omhändertar fordonet. Fordonet övergår emellertid i kommunens ägo först då flyttningsbeslutet har vunnit laga kraft.

13 §

Ändringsökande

Omprövning av ett sådant beslut om flyttning av fordon eller om ersättning av flyttningskostnader som avses i denna lag får begäras i enlighet med förvaltningslagen hos den myndighet som har fattat beslutet.

Ändring i ett beslut som meddelats med anledning av en omprövningsbegäran får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol i vars domkrets beslutet har fattats. Ändring i ett beslut enligt denna lag om en fordonsflyttning från landsväg ska sökas hos den förvaltningsdomstol i vars domkrets beslutet har fattats.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen endast, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20

Lag**om ändring av lagen om flyttning av fordon**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om flyttning av fordon (828/2008) 5 § 5 mom. sådant det lyder i lag 729/2011, 6 § 2 mom., 9 § 2 mom., rubriken för 10 § och 10 § 1 mom. samt 12 och 13 § samt fogas till lagen en ny 8 a § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser

Har ett fordon parkerats i strid med 33 § i räddningslagen (468/2003), får polisen utföra en närflyttning eller upplagsflyttning utan dröjsmål.

6 §

Flyttning på grund av arbete som utförs eller evenemang som ordnas inom vägområdet

Om det på förhand är känt att ett arbete eller ett evenemang ska ske inom vägområdet, ska flyttningen av fordon meddelas minst två dygn på förhand genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande.

Föreslagen lydelse

5 §

Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser

Har ett fordon parkerats i strid med 33 § i räddningslagen (468/2003), får polisen *eller den kommunala parkeringsövervakaren* utföra en närflyttning eller upplagsflyttning utan dröjsmål.

6 §

Flyttning på grund av arbete som utförs eller evenemang som ordnas inom vägområdet

Om det på förhand är känt att ett arbete eller ett evenemang ska ske inom vägområdet, ska flyttningen av fordon meddelas minst två dygn på förhand genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande. *Exceptionella situationer eller efter myndighetens prövning kan fordon flyttas utan förhandsanmälan om att ett arbete ska utföras inom vägområdet.*

8 a §

Öppnande av låsanordning

Fordonets låsanordning eller en kedja, ett lås eller något annat motsvarande redskap som använts för att låsa fast fordonet får öppnas för att fordonet ska kunna flyttas på

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Meddelande om flyttning av fordon och flyttningensbeslut

Myndigheten ska meddela ett skriftligt beslut om en upplagsflyttning och beslutet ska bevisligen delges den sista ägare som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. En kopia av beslutet eller en förteckning med de uppgifter som är av betydelse för identifieringen av flyttade fordon ska även sändas till polisen. Om fordonets ägare inte är känd, kan delgivandet ske genom kungörelse på ifrågavarande kommuns anslagstavla under minst 30 dagar så som bestäms i lagen om offentliga kungörelser (34/1925). Beslutet ska meddelas utan dröjsmål efter flyttningen och det ska innehålla en uppmaning att hämta fordonet inom 30 dagar från delfäendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo.

10 §

Ersättning för flyttningskostnaderna

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta myndigheten för de kostnader som ordnandet av flyttningen, flyttningen och förvaringen av fordonet samt förvaltningen medfört. Ersättningen fastställs för kommunens del enligt en taxa som godkänts av den kommunala myndigheten och för statliga myndigheters del i enlighet med lagen om grunderna

ett lämpligt sätt, för att fordonet ska hindras från att ta skada eller för att fordonets ägare ska kunna utredas eller nås.

Nödvändiga åtgärder får vidtas i fordonets kupé och andra stängda utrymmen för att flyttningen ska kunna genomföras korrekt eller för att fordonet ska hindras från att ta skada eller för att fordonets ägare eller innehavare ska kunna utredas eller nås. Den som vidtar åtgärderna har dock inte rätt att ta sig in i sådana utrymmen i fordonet som används för permanent boende.

9 §

Meddelande om flyttning av fordon och flyttningensbeslut

Myndigheten ska meddela beslut om en upplagsflyttning skriftligt. Beslutet ska delges den sista ägare och innehavare som antecknats i fordonstrafikregistret *genom vanlig delgivning på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003)*. En kopia av beslutet eller en förteckning med de uppgifter som är av betydelse för identifieringen av flyttade fordon ska även sändas till polisen. Om fordonets ägare eller hans eller hennes adress inte är känd, sker delgivandet genom kungörelse på ifrågavarande kommuns anslagstavla under minst 30 dagar på det sätt som anges i lagen om offentliga kungörelser (34/1925). *Om delgivandet skett genom kungörelse anses den berörda personen ha fått del av beslutet på kungörelsedagen.* Beslutet ska meddelas utan dröjsmål efter flyttningen. Beslutet ska innehålla en uppmaning att hämta fordonet inom 30 dagar från delfäendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo.

10 §

Ersättning för flyttningskostnaderna och ersättningsbeslut

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta myndigheten för de kostnader som ordnandet av *fordonets flyttning*, flyttningen, *förvaringen och förvaltningen* av fordonet samt *avfallshanteringen av ett övergivet fordon eller skrotfordon medfört. Vid upplagsflyttning tas kostnaderna för fordonets förva-*

för avgifter till staten (150/1992).

ring ut från och med flyttningsdagen. Ersättningen fastställs för kommunens del enligt en taxa som godkänts av den kommunala myndigheten och för statliga myndigheters del i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Ersättning får emellertid inte tas ut, om fordonet har flyttats utan förhandsanmälan om att arbete ska utföras inom vägområdet i en exceptionell situation enligt 6 § 2 mom. eller efter myndighetens prövning.

12 §

Överföring av ett fordon i kommunens ägo

Om ägaren eller innehavaren inte inom 30 dagar efter det att han eller hon kan anses ha fått del av det lagakraftvunna flyttningsbeslutet hämtar ett fordon som flyttats till ett upplag, övergår fordonet i den kommuns ägo från vars område fordonet har flyttats. Äganderätten till skrotfordon övergår till kommunen då denna omhändertar fordonet.

12 §

Överföring av ett fordon i kommunens ägo

Om ägaren eller innehavaren inte inom 30 dagar efter det att han eller hon kan anses ha fått del av flyttningsbeslutet hämtar ett fordon som flyttats till ett upplag, övergår fordonet i den kommuns ägo från vars område fordonet har flyttats. Äganderätten till skrotfordon övergår till kommunen då denna omhändertar fordonet. Fordonet övergår emellertid i kommunens ägo först då flyttningsbeslutet har vunnit laga kraft.

13 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som avses i denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett sådant beslut om flyttning av fordon eller om ersättning av flyttningskostnader som avses i denna lag får begäras i enlighet med förvaltningslagen hos den myndighet som har fattat beslutet.

Ändring i ett beslut som meddelats med anledning av en omprövningsbegäran får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol i vars domkrets beslutet har fattats. Ändring i ett beslut enligt denna lag om en fordonsflyttning från landsväg ska sökas hos den förvaltningsdomstol i vars domkrets beslutet har fattats.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen endast, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut.